

15 BANI NUMERUL

ABONAMENTELE

NCEP LA 1 SI 16 A FIE-CAREI LUNI SI SE PLATESC
TOT-D'AUNA INAINTE

IN BUCURESTI La casa Administratiei
IN TARA: Prin mandate postale.
Pentru 1 an 40 lei, 6 luni 30 lei, 3 luni 20 lei.
IN STREINATATE: La toate oficiile postale
din Uniune, prin mandate postale.
Pentru 1 an 50 lei, 6 luni 35 lei.
LA PARIS: Se gaseste jurnalul cu 25 Cent.
numarul, la Kioscul din rue Montmartre 113
Bulevardul St. Germain No. 84.

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

GRIGORE VENTURA
Prim-redactor responsabil

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

15 BANI NUMERUL

ANUNCIURILE

DIN ROMANIA SE PRIMESC DIRECT LA ADMINIS-
TRATIA ZIARULUI

La Paris: la Agence Havas, place de la
bourse, 8.
Agence Libre, rue Notre Dame des Victoires
50, (Place de la Bourse) pentru Paris, Franca,
Germania, Austro-Ungaria, Italia si Marea
Britanie.
Anunciuri pe pag. IV, linia 30 bani, anunciuri
si reclame pe pagina treia 2 lei linia

50 BANI UN NUMER VECHI

REDACTIA SI ADMINISTRATIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

CALATORIA REGELUI

BUGETUL

LECTIUNE UNUI MISEL

ROMANIA SI GERMANIA

BARBATUL CU TREI NEVESTE

FEMEIA MORTULUI

CALATORIA REGELUI

Călătoria pe care a întreprins-o Regele și Regina României la Berlin în scop d'a asista la sărbătorile ce au avut loc cu ocaziunea al nouă-zecilea aniversar al nașterii împăratului Wilhelm, e un eveniment care nu poate fi trecut cu vederea în împregiurările actuale.

Cu toate că guvernării noastre s'au încercat a lua acestei călătorii or ce însemnate politică, prin faptul că nici un ministru nu însoțește pe Suveran, nu se poate tăgădui că prezența Regelui Carol al României la Berlin în acest moment are o mare însemnătate.

Regele Carol e singurul monarch al unei țări independente care se fi mers în persoană la Berlin pentru a reprezenta țara la sărbătorile aniversarului. El se va afla acolo în mijlocul unei strălucite adunări de principii și de ambasadori, dar nici unul din aceste înalte personaje nu va fi de rangul său, căci nici unul nu este Suveranul unei țări independente.

Prin urmare trebuie să presupunem că Regele Carol n'a mers la Berlin de cât în calitate de rudă a împăratului. Naște acum întrebarea: Calitatea de rudă era ea oare îndestulătoare pentru a face pe Regele nostru să uite în această împrejurare situațiunea sa de Suveran al unei națiuni de sine stătătoare pentru a merge la Berlin să joace rolul unui ambasador și a fi cuprins și el în gloata princiară care înconjură pe bătrânul împărat al Germaniei?

Noi credem că nu!
Înțelegem admirațiunea, iubirea adâncă, devotamentul națiunii germane pentru bătrânul ei împărat; împărțim chiar în parte aceeași admirațiune pentru un Suveran care a contribuit atât de mult la mărirea țării sale; am fi înțeles că guvernul român se fi fost reprezentat în or-ce alt mod la serbarea aniversarului de naștere al împăratului, dar ceea ce nu putem admite, ceea ce ne pare în paguba demnității și aureolei care trebuie să înconjoare tronul țării românești, este faptul că Regele nostru se facă parte din ceata de prințipi vasali și semi-vasali care gravitează împrejurul lucașului de la Berlin.

Nu acesta era rolul Regelui României.
La ce avem un moștenitor al tronului care poartă uniforma română și care stă la Berlin? Cel puțin în această ocaziune ar fi putut să folosească la ceva.

Precum Curtea din Viena, cea din Petersburg și cea din Londra au trimis principii ai caselor domnitoare, ast-fel și Curtea noastră ar fi trebuit să însărcineze pe principele moștenitor cu reprezentarea țării și a casei regale la sărbătorile aniversarului.

Ast-fel cum s'a făcut, călătoria Regelui la Berlin e prin urmare, o derogare flagrantă la regulile care sunt în ființă în uzurile internaționale, în privința unor asemenea solemnități princiare.

Suntem dar în drept d'a crede că, mergând la Berlin, Regele n'a voit numai să facă un act de bună rudă și de curtenie către bătrânul împărat, ci că, în dosul acestui act, este și o misiune politică de cea mai mare însem-

natate pe care Regele o îndeplinește în locul guvernului său.

Aci cestiunea devine mai gravă, căci ne întoarcem iarăși la acea nenorocită politică personală a Regelui în cestiunile esteriore, politică care, după noi, este sorgința întregii situațiuni anormale în care se svârcolește țara de atâți ani.

E timp ca un asemenea despotism deghizat și iresponsabil să înceteze o dată. Națiunea trebuie să știe a cui e răspunderea, ca la momentul răfuelei, să știe de la cine să ceară socoteală pentru crudele încercări prin care a trecut, urmând o politică străină și în contradicțiune flagrantă cu interesele și tradițiunile țării.

G. V.

TELEGRAME

AGENTIA HAVAS

Berlin, 22 Martie.

Tot orașul e pavoasat, casele și edificiile publice sunt bogat decorate chiar de dimineață. O mulțime enormă străbate străzile, mai cu seamă cele de prin prejurul palatului imperial. La orele 9 serviciu solemn în toate bisericile, la care iau parte și școlile. De la 10 până la 11, studenții germani cu drapelul și muzica au defilat înaintea palatului; muzicile cântau imnuri patriotice. Împăratul a apărut la balcon unde a stat până s'a isprăvit defilarea, salutată de ovațiunile frenetice ale mulțimii. Majestatea Sa a mulțumit poporul.

Pe urmă a început recepțiunea solemnă a membrilor familiei regale și a personajilor princiare venite spre a felicita pe împărat.

Serviciul divin organizat de municipalitatea a avut loc la 12 și jumătate la biserica St. Nicolae. Asistența s'a dus acolo în mare procesiune. Clerul, autoritățile civile și militare, corporațiunile, formați un cortegiu de mai bine de 2000 persoane.

În toate orașele mari s'au făcut asemenea sărbări.
Prințul de Bismarck și mareșalul de Moltke s'au dus la ora 1 la împărat.
După ce a primit felicitările curții împăratul anunță tuturor personajelor princiare presente logodirea prințului Eric de Prusia cu principesa Irena de Hessa. Îndată după aceasta logodiții au primit felicitările prinților.
Împăratul a conferit cu ocaziunea aniversării sale, diferite decorațiuni din ordinele sale, miniștrilor și înalților demnitari.

Budapesta, 22 Martie.

Cu ocaziunea zilei aniversare a nașterii împăratului Wilhelm un mare prânz s'a dat astăzi la Castelul regal. Erau de față: ambasadorul și consulul general al Germaniei, contele Kalnoky și toți membrii cabinetului unguresc.

Împăratul Franz Joseph ridică un toast în sănătatea împăratului Germaniei, și muzica întonă imnul național prusian.

Paris, 22 Martie.

Camera a respins prin 267 voturi contra 263 suprataxa asupra porumbului și orezului.

Londra, 22 Martie.

Camera Comunelor a început dezbaterile bilutului de întărire a legii criminale pentru Irlanda.

Roma, 22 Martie.

Baronul de Keudell a remis azi dimineață contelei Robilant însemnele «Vulturului Negru» al Prusiei.

Berlin, 21 Martie.

Guvernul imperial pregătește un proiect de lege privitor la oare carți măsurii noii de organizare a Alsaciei-Lorenei. Proiectul va fi prezentat în curând Reichstagului.

AGENTIA LIBERA

Lisabona, 22 Martie.

Principesa Amelia, soția principelui de Braganca, și fiica comitelui de Paris, a născut un băiat.

Principesa Amelia s'a măritat la 22 Martie 1886.

Madrid, 22 Martie.

Ziarul Iberia zice că dacă Franța ar întinde hotarele Algeriei din partea Marocului nu ar fi în interesul Spaniei care ar cere numai compensațiuni.

Cairo, 22 Martie.

D. Le Chevalier, comisar francez pe

îngă casa datoriei publice, sprijinit de comitele d'Aunay însărcinatul de afaceri al Franței, amenință de a urmări guvernul egiptian și de a face responsabil de plata integrală a cupoanelor reduse.

Roma, 22 Martie.

Generalul de Robilant a adresat generalului Gene o telegramă în care îl blamează că a predat lui Ras-Alula armele confiscate. Ministrul recomandă generalului d'a avea mai multă grijă pentru interesele țării.

Petersburg, 22 Martie.

«Le Journal de Saint Petersburg» ia parte cu bucurie la felicitările ce din toate părțile se adresează împăratului Wilhelm.

«Novosti și Novoje Vremja» recunosc caracterul pacific al serbării ce se celebrează la Berlin.

Acele zăre vorbesc cu simpatie de înaltele calități personale ale împăratului Germaniei.

CESTIUNEA ZILEI

BUGETUL

Discuțiunea bugetelor devine din ce în ce mai interesantă.

Eri am avut două discursuri, unul al d-lui P. Carp și cel-lalt al d-lui A. Xenopol.

Concluziile ambelor acestor discursuri, ridicându-se d'asupra cifrelor și din cifre deduse, au fost opuse, cum bine se înțelege. Oratorul opozant afirmă că actualul guvern, neprevăzător, risipitor, și fără nici un program financiar hotărât, duce țara din imprumut în imprumut, de azi până mâine, usând de tot felul de expediente, întinzând impostele peste limita extremă, în mod nerățional, și mulțumindu-se pe o echilibrare aparentă, obținută prin înflarea și scăderea cifrelor până ce va precipita biata țară într-o ruină definitivă. Dect nu mai merita a sta la cârmă; trebuie se cază.

Oratorul guvernamental printr'o serie de afirmațiuni opuse, a căutat se tragă concluzii contrare. Nici un guvern n'a administrat finanțele țării mai bine, nici o țară din lume nu se află într'o situație mai prosperă, viitorul nu surde, și avuția publică va crește înfinat dacă guvernul Brătianu va rămâne la putere.

Cestiunea est-fel așezată pe adevărul ei terăm devine într'adevăr foarte interesantă. Contribuabilul de bună credință cu greu însă poate eși din nedomirire, dacă fără alte baze de cât aceste două discursuri, voește a și forma o convingere.

Noi suntem însă foarte doritori ca discuția p'acest tărâm să continue, căci nu este tărâm mai slab pentru colectivitate. Putem chiar zice că aci e buba cea mai rea, buba sa mortală.

Banul este marele motor al colectivității. Prin banii a ajuns la putere, prin banii s'a menținut, dar tot din cauza banilor va cădea.

Intr'o serie de articole financiare, *Epoca* va căuta a analiza, afirmările pro și contra și adevărul va trebui să iasă la lumină.

Azi discuția continuă, și sperăm că oratorii opoziției vor face tot ce în putința le va fi ca la fie-care pas în acest dedal ce se chiamă buget, să se oprească să discute articol cu articol, paragraf cu paragraf.

Nici o discuție nu poate fi mai folositoare de cât aceasta.

În discuția bugetelor constă chiar principala misiune a Camerei. Aci cestiunea de încredere sau neîncredere în guvern se impune în mod firesc, și s'a văzut în țări streine guvernele cele mai despotice silite să plece capul și să se supuie cerințelor Parlamentului, când acesta a refuzat votarea bugetului; pe Românește, n'a vrut să deschiză punga țării.

Dar din nenorocire la noi aceasta nu se poate întâmpla; căci guvernul Colectivist a știut a interesa la conținutul acelor punți mai ales p'acea cari sunt chemați a controla și a vota. Majoritatea colectivitățile știe bine că ce dă guvernului, și dă sieși.

Ne așteptăm chiar ca îndată după luarea în considerație, nerăbdarea guvernului și a majorității d'a da gata bugetele, va provoca scene de intoleranță în discuție și de scandal.

LECTIUNE UNUI MISEL

Cititorii noștri cunosc polemica care s'a urmat în coloanele acestui ziar între *Voința Națională*, și amicul nostru d. Alecu A. Balș.

Voința Națională, interpretând greșit, cu rea credință, un articol al d-lui Alecu A. Balș, amicul nostru a răspuns printr'un articol intitulat *O lămurire*, în care trata pe autor de idiot și de canalie.

În timp de opt zile *Voința Națională* a tăcut.

Dupe opt zile, același ziar publică o notă tot anonimă, și în loc să trimită d-lui Alecu A. Balș martori, termină zicând că d. Balș judecă pe alții după sine.

D. Balș n'avea nimic alt de făcut, după chiar îndemnul amicilor săi, de cât să lase pe anonimul în cestiune cu insultele d-sale pe obraz.

Cu toate acestea a mai venit o ultimă oară în ajutorul anonimului, dându-i ocazia să se numească, de și anonimul (care se mulțumise drept ori-ce satisfacțiune, să zică că amicul nostru judecă pe alții după sine) nu mai avea drept la nici o reparațiune.

Anonimul însă tot anonim a rămas. Atunci d. Balș, declară că pe câtă vreme va fi injurat în mod anonim, va lăsa pe autorul în pace.

Afiând despre această declarațiune, *Voința Națională* sigură de impunitate, devine vitează și invită pe d. Balș la redacțiunea ei.

Aceasta n'o putea face d. Balș, și a fost chiar împiedicat de amicii săi să o facă, pentru următoarele motive:

1. *Voința Națională* acum un an, sub iscălitura d-lui Xenopol, stabilise jurisprudența ei în această materie, zicând că nu e în uzurile ei d'a merge la redacții să ceri numele autorilor, «câci atunci și s'ar putea întâmpla ca să fi pus în față cu un caraghios, sau un bufon» și că *directorul ziarului e răspunzător de tot ce se publică în gazetă, nu numai de articole ci chiar și de informațiunile înserate.*

2. Fiind-că d. Balș pe temeiul acestei teorii a *Voinței* declarase că nu va mai căuta pe autorii anonimi.

3. Fiind-că autorul anonim insultat rămăsese cu insultele pe obraz, și altă satisfacțiune nu își dăduse de cât răspunzând prin organul guvernului, că d. Balș judecă pe cel-lalt dupe sine.

Voința Națională însă crezând că nu mai rischează nimic, reveni eri cu un articol din cele mai injurioase pentru d. Balș.

Ce mai era de făcut?

Să meargă la *Voința* n'o putea face amicul nostru, pentru motivele arătate mai sus.

Să răspundă cu injurii, iarăși nu'i venea la socoteală d-lui Balș să urmeze asemenea polemice.

Atunci d. Balș, urmând într'u această jurisprudență stabilită de d. N. Xenopol, în *Voința*, se duse (câte-va ore dupe ce apăruse *Voința*) la chiar primul-redactor al *Voinței*, și rugă pe d. Filipescu, să'l însoțească, spre a fi martor, căci dacă d. Balș se ducea singur la un asemenea individ, el era în stare să tăgăduiască tot și să'și facă chiar o fală din rușinea lui.

Intrând la primul redactor al *Voinței* d. Balș îl întrebă, dacă d-sa e d. N. Xenopol.

La această întrebare el răspunde da. Trebuie să spunem că după prânz, un redactor al *Voinței* zisese unui amic al nostru, că diseară trebuie să apară un articol al d-lui Xenopol ca răspuns d-lui Balș. Aceasta însă e o simplă parentesă care nu are nici o importanță, de oare-ce în ori-ce cas, d. Xenopol, ca prim-redactor, era răspunzător (după teoria *Voinței*).

—Spune-mi da sau nu, dacă d-ta ești autorul acestui articol, zise, d. Balș?

D. Xenopol, tăgădui.

Atunci amicul nostru îi lipi o palmă pe obraz.

D. Xenopol începu să sbiere că d. Balș vrea să'l asasineze.

În momentul acela, o ușeș deschise, și apărură dd. Disescu și Al. Xenopol, care începu și el să sbiere că aceasta e asasinat (?)

Trebuie să notăm că d. Balș n'avea nici chiar baston.

Pe când d. Balș vorbea cu d. Disescu despre cele petrecute, d. N. Xenopol apropiându-se pe furis lovi pe d. Balș la tâmplă cu mâna, și fugi în fundul camerei repezindu-se pe un revolver care era într'un sertar.

Ajuns în fundul odăii, ochi pe d. Balș, trase un glonț care atinse gulerul blăniț d-lui Balș, în partea stângă, îl străbătu și se opri pe postavul blăniț.

D. Filipescu, îndată ce văzu că d. Xenopol vrea să tragă, se repezi spre a să interpuie.

D. Balș însă îl opri, își deschise blana și adresându-se d-lui Xenopol îi spuse: *Mai trage domnule.*

D. Xenopol trase încă un glonț d. Balș stând în fața lui, cu pieptul deschis. Acest al doilea glonț atinse ușor haina d-lui Balș în partea dreaptă, și își lăsă urma pe postav, fără a străbate. Atunci d-l. Balș deschizându-și cu totul blana, zise d-lui Xenopol pe franțuzește: «Continuez donc à tirer, Monsieur, si ça vous amuse». D-l. Xenopol răspunde: *Je ne tire plus, il n'est plus chargé.* (Nu mai trag, căci numai e încărcat). D-l. Balș văzând că focurile au încetat din lipsă de munițiuni zise d-lui Filipescu: «*Haidem, că nu mai avem nici o treabă aci*»; apoi, întorcându-se spre d-l. N. Xenopol, îi zise: «*Bonsoir, drôle!*» și plecă cu prietenul său acasă.

Trebuie să adăogăm, că în tot timpul cât a tras d. N. Xenopol, d-nii Disescu și Al. Xenopol, priveau în cea mai perfectă liniște acest spectacol, fără a în cerca măcar a se interpuie.

Iată expunerea faptelor fără nici un comentariu.

Justiția a intervenit imediat. Să se vază în această privință informațiunile noastre.

ROMANIA SI GERMANIA

Citim în *Correspondance politique* din Viena:

«Ni se scrie de la București, 16 Martie:

Visita pe care o fac la Berlin Regele și Regina României are în vedere numai pe șeful casei de Hohenzollern care la 22 a lunii împlinesce 90 ani. Dar de și, fiind dat motivul de un ordin cu totul privat care a dictat călătoria MM. LL. în capitala Germaniei, se înlătură tot ce ar putea da acestei visite un caracter politic și oficial, nu se poate totuși ascunde că faptul călătoriei regelui și reginei României la Berlin are o însemnătate foarte semnificativă ca simptom al stărei raporturilor dintre Germania și România. Acum câțiva ani o asemenea vizită n'ar fi fost posibilă căci ar fi produs o vie opozițiune în țară. De când România a aderat la tendințele conservatrice ale alianței pacifice între statele Europei centrale,—alianță cărei România a datorit menținerea păcii în timpurile grele,—s'a produs la noi o schimbare foarte mulțumitoare în chipul de a judeca pozițiunea României față cu Germania și națiunea germană. Să apreciază cu mai multă înțelepciune și imparțialitate de cât înainte opera civilizatoare a Germaniei, abstracțiune făcând că fără îndoială numai mulțumită capitalului german, România a putut face față cheltueților cerute de progresele sale repezi în deosebitele domenii ale vieții publice, fără chiar aș mări simțitor bugetul ei anual. Când acum 5 ani regele Carol se duse pe toamnă la Berlin la botetul strănepotului împăratului Wilhelm I, s'au hotărât primele condițiuni prealabile a intrării României în liga pacifică Austro-Germană.

Astăzi, când în România nici un om politic serios nu contestă, nici nu poate contesta efectul bine-făcător ce a avut

